Ч. 112 (12.768). Львів, субота 23. травня 1931. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Як ми це розуміємо.

I.

Львів, 20. травня 1931.

З переповідженої вчора на цьому місці статті „Ґазети Польскої" можнаб робити висновки, що теперішній проурядовий польський табор змагає до того, щоби трактат про охорону національних меншостей анулювати, чи може, краще висловлюючись, поширити його нереальну вартість зі свого внутрішнього терену ще й на закордонний. Колиб це вдалось осягнути, тоді вже нічого не стоялоб на перешкоді у наладнуванні якнайкращих взаємин між поляками та польським урядом з одної сторони і з усіми національними меншостями в Польщі з другої сторони.

Так думає „Ґазета Польска". При тому вона переконана, що зокрема відносини з українцями наладнались би в короткому часі якнайкраще, якщо на перешкоді цьому не стояв би знов же названий трактат, який до того використовують для своїх політичних цілей німці. І тут саме криється найслабше місце статті „Ґаз. Поль." й Ахілева пята всіх комбінацій бебістичних політиків і дипльоматів. Вони забувають, що крім трактату про охорону прав національних меншостей, який обовязує Польщу, бо вона його підписала, польська держава має ще й особливі міжнародні зобовязання супроти українського населення в межах Польщі. Українців не може задовольнити само, навіть найсолідніше, виконування трактату про охорону прав національних меншостей, бо їм *належать* далеко більші права згідно з відповідними постановами міжнародного характеру, на які згодилася і які підписала Польща. Наслідком запалто вузького характеру т. зв. меншостевого договору був факт, що польський сойм принняв ще 26. вересня 1922 р. закон про т. зв. автономію трьох східно-галицьких воєвідств. Цей закон був принятий, як показала практика, на експорт, але саме ним польська політика хотіла собі зєднати західні великодержави, щоби дістати суверенні права над Сх. Галичиною, що й сталося 15. березня 1923 р. в Парижі на відомім засіданні ради амбасадорів антантських переможних держав.

Факту цих спеціяльних зобовязань супроти українського народу в Польщі нічого не змінить, навіть евентуальне анулювання тісно звязаного з версайським договором трактату про охорону національних меншостей у міжнародньому розмінні, якщо це взагалі можливе. Так само не захитає цього факту ніяке оклеветування української національної політики Українського Національно-Демократичного Обєднання в тому напрямі, що ця наша політика, мовляв, інспірована й підсичувана Берліном, чи Харковом, чи Москвою чи накінець навіть... Прагою. Не змінить факту цих міжнародніх зобовязань й обставина довгого вязнення і перетримування у слідчій вязниці (вже семий місяць) президії УНДО, як не менше і погрози про те, що, мовляв, процеси за державну зраду проти неї „виявлять дуже богато цікавого матеріялу" на обставину, чи політика УНДО була „самостійною і незалежною" (термінольогія пос. Голувка)? Самозрозуміло, що ніякі процесові „ревеляції" не можуть мати нічого спільного з міжнародніми зобовязаннями держави, так само, як не зможуть нікого з українських політиків переконати, що українська політика має виректися всяких звязків з закордонним політичним світом в інформативних цілях.

Так само не захитає факту міжнародніх зобовязань Польщі супроти українського населення та обставина, чи бебістичні чинники намагаються звязати Українське Національно-Демократичне Обєднання з підпольною, революційною організацією УВО тоді, коли українська національна політика УНДО з ніяким революційним українським підпольем ніколи нічого спільного не мала і не має. Про це недвозначно заявив у минулому соймі з парляментарної трибуни вязнений нині голова УНДО пос. д-р Дмитро Левицький. В тій декларації він виразно підкреслив, що УНДО не має нічого спільного з ніякою українською революційно-підпольною ні терористичною організацією і тому воно (УНДО), як і все зорганізоване в леґальних установах і організаціях українське громадянство за роботу підпольних організацій не може нести ніякої відповідальности. Це було сказане ясно і недвозначно і тому не могла зорганізована й відповідальна за українське національне життя громада брати на себе відповідальности за т. зв. саботажову підпалову акцію з мин. року, яка до речі, в цілости теж ... була тільки ділом українських підпольних чин...ів, що ствердив прилюдно і львівський воєв...

Колиж по... накладати кругов...ся пацифікація, коли почато на все українське гр... відповідальність за підпали ...дянство, тоді три українські національні партії ... рацію, в якій протиставили...ли спільну декля... дам пацифікації, а крім того передовсім мето... те, що зі соймової трибуни проголо...підтвердили ко перед тими саботажами голова УН...був дале... ...р Д. Левицький.

Має слушність „Ґазета Польска", що па... фікація черговий раз дала українському населенню наглядний доказ на те, що теперішня Польща — це не передвоєнна Австрія. Пацифікація всіх українців навчила, що в Польщі є такі впливові політичні ґрупи і сили, які не бажалиб мати у своїх границях ніяких неполяків, що мають почуття своєї національної відрубности і національної гідности. І в тій ціли вони бажалиб, щоби були анульовані всякі міжнародні зобовязання Польщі не тільки супроти українців, але й зобовязання супроти всіх національних меншостей. Але невже в XX. віці, у віці гасел про самоозначення народів тільки міжнародні зобовязання Польщі є міродайними для української національної політики? Ні! Міродайними для української національної політики все були, є і будуть передовсім політичні й культурно-господарські інтереси українського народу, а катеґоричним наказом всякої української національної політики є прямування до реалізації гасла про самоозначення і для українського народу.

Сель-робівські наклепи.

Посол О. Луцький про правду про 50.000 дол. або про радянську позичку для української кооперації.

У звязку з „ревеляціями" „Сель-Робу" про позичку радянської кооперації для „Центросоюзу", представник „Веку Нового" звернувся за інформаціями до директора Ревізійного Союзу Українських Кооператив посла Остапа Луцького. За підписом посла О. Луцького находимо в цій ґазеті з 21. ц. м. під повищим наголовком слідуюче вияснення цієї справи:

АТАКИ РАДЯНОФІЛЬСЬКОГО „СЕЛЬ-РОБУ".

„Перед двома тижнями радянофільський Сель-Роб завзято накинувся на українську кооперацію за те, що вона виступає в своїй діяльности і своїх часописах проти Радянської України і проти тих тутешніх громадянських кол, які мають прорадянську орієнтацію, дарма, що — мовляв — та сама кооперація є винна українській совітській кооперації 50.000 долярів та зобовязалася приязно до неї відноситись. Ціла стаття була звернена з величезним імпетом проти нашої кооперативної орґанізації і працюючих в ній людей, зпоміж яких поіменно натякано на мене й сен. інж. Павликовського, як головних винуватців тої цілої „великої афери".

У ПРЕСІ ВИБУХНУЛА СЕНЗАЦІЯ.

„У нашому громадянстві всі добре знали, як віднестися до атак „Сель-Робу", себто до пресових порахунків заведеного у своїх надіях політичного противника. Але назовні вибухнула сензація, якої може і сам „Сель-Роб" не сподівався. Польська львівська преса, яка цю вістку підхопила відразу, ще сяк-так зорієнтувалася в ситуації. Але в тиждень пізніше „ревеляції" совітофільського тижневика продісталися до Варшави й Кракова і набрались там сензаційного, однак з ґрунту фальшивого посмаку.

І так „Експрес Поранни" промовчує політичний напрямок „Сель-Робу", зовсім затаює тенденцію його статті, яка підкреслює наше протисовітське наставлення, а стверджує лише, що в жовтні 1928 року я „вижебрав" у совітських чинників 50.000 долярів для української кооперації, як безвідсоткову позичку, зобовязавшися в заміну спроваджувати й розповсюджувати совітські товари, популярну господарську совітську літературу і т. п."

ПОЛЯКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИЯСНЕННЯ.

„Викрививши в той спосіб цілий зміст енунціяції „Сель-Робу" названа варшавська ґазета, а за нею й інші польські часописи домагаються від мене пояснення, мотивуючи, що такі наші взаємини з радянською кооперацією вдаряють в державні інтереси, є незгідні з по-

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 12. maja 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 101. czasopisma „Diło" z daty Lwów dnia 9. maja 1931 r. do Sygn. VI. I. Pr. 210/31 na posiedzeniu niejawnem w dniu 12. maja 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 8 maja 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręg. we Lwowie konfiskatę czas. „Diło" Nr. 101 z daty Lwów dnia 9. maja 1931 r. zawierającego: 1) w artykule pt. „Z bołosiw czużynnoji presy" w ustępie od słów „Persza" do końca artykułu znamiona występku z § 300, 305 uk. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie nieniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17/12 1862 Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uzasadnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu ma na celu fałszywemi twierdzeniami poniżyć zarządzenia władz w przedmiocie przeprowadzenia wyborów i likwidacji aktów sabotaży, co odpowiada znamionom występku z § 300 i 305 uk. Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginale właściwe podpisy.

Za zgodność: Lipanowicz
starszy sekretarz.

сольським приреченням і т. д. „Ілюстровани Курієр Цодзенни", подаючи вістку про справу, підкреслив зокрема, що я особисто взяв від більшовицької кооперації яких пів міліона золотих і зобовязався підтримувати совітську пропаганду на терені Польщі. Що більше, ця газета поширила обвинувачення, обнимаючи ним нашу найбільшу політичну організацію УНДО, яке буцім то лише назовні поборює Совіти, а на ділі отримує за посередництвом залежної від себе кооперативної організації безвідсоткові совітські позички. Словом, відкрилося для нього крім Берліна ще одно нове фінансове джерело — у Москві чи Харкові! (На нещастя, у дирекції Центросоюзу не було в рр. 1928 і 1929 ані одного члена УНДО!)."

АНІ ОДИН СОВІТСЬКИЙ ДОЛЯР

„Якже представляється справа на ділі?

Ані в жовтні 1928 р. ані підчас побуту українських кооператорів у Києві на посвяченні Українського Кооперативного Музею в 1929 р., я не брав ані не вижебрав ніякої субвенції для нашої кооперації, ані теж якоїнебудь іншої української організації. Ані один доляр ніколи не перейшов через мої руки від більшовиків".

СОВІТИ САМІ ПРОПОНУВАЛИ.

„Зате справа представляється цілком навпаки. В 1928 році представники української радянської кооперації звернулися до „Центросоюзу" у Львові (який є нашою кооперативною ...щоби організацією в Польщі), з пропозицією ...кої кооперації наша кооперація купувала від укр... так, як купує їх там коопоерація ... чи яканебудь інша або приватні ... в Польщі. Ми відповіли, що можемо ...вари купувати, якщо їх якість і торгов... умови будуть нам відповідати. Однак ... лося на практиці, що хліборобськ... не могла зофервувати по... грібн... і тому ціла справа застрягла на ...

ЯК ПОВСТАВ НАШ ДОВГ У БЕРЛІНІ?

„В 1929 р. ми умовилися, що частину нашого експорту яєць, яка йде з „Центросоюзу" на німецькі ринки, будемо переводити через представництво української радянської кооперації в Берліні. В тім випадку залежало нам на тім, щоби оминути поважні вклади, які треба було б інвестувати в утворення там власного представництва, власних технічних уладжень до переховування товару, що легко псується, та власної організації продажі. Саме з тих трансакцій, заключених дуже болючо для нашої кооперації і для всіх інших експортерів яєць з Польщі в 1929 р., ми вийшли задовжені в берлінськім представництві на суму майже 50.000 долярів, на яку ми зложили векслі і зобовязалися дати 10 проц. відсотків".

СКАРГА І ПРОЛЬОНҐАТА ТЕРМІНІВ.

„Ми сплатили 10.000 долярів. Коли 1930 р. ми не могли заплатити рати, що припадала з з того довгу, не могли через відомі випадки в осені та через загально тяжке господарське положення, берлінське представництво української радянської кооперації заскаржило „Центросоюз" у львівськім суді, дістало проти нас наказ заплати, заняло нашу фабрику мила у Львові і т. д. Остаточно ми зробили з ним нову умову, устійнюючи нові короткі прольонґаційні речинці наших платностей. Коли хто схотів би вглянути в наші кооперативні часописи „Кооперативна Республика" і „Господарсько-кооперативний Часопис" хочби з 1928 р. ... нинішнього дня, той переконався би, ... очевидно, ...кої пропаганди ми не провадили жадної радя... зобовязатись. За ди, до якої ми буцімто ма... ...об" нападає на нас це радянофільський „Се... із такою фурією".

СТАНОВИЩЕ ...АЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ.

„Українська ...кооперація, в якій я, під проводом се... інж. Павликовського працюю, стоїть на тім становищу, що ми можемо мати торговельні звязки з українською радянською кооперацією, як і з кожною іншою не виключаючи польської, — але в цих торговельних взаєминах не може бути ніякої залежности нашої кооперації ані на терені кооперативної ідеольогії, ані тимбільше на ґрунті політичної ідеольогії. Взаїмну виміну часописів, обєктивне інформування про висліди й методи праці і т. д... бачимо також щодо радянської кооперації в цілім міжнароднім кооперативнім світі. Разом з польською споживчою кооперацією належимо до міжнародного аліянсу, якого рівнорядним членом є також радянська кооперація".

ЗАТРОЮВАННЯ ПУБЛИЧНОЇ ОПІНІЇ.

Здаю собі з того справу, як затроюється публичну опінію подібними алярмуючими, з безпідставними, бо не справдженими сензаціями. Пересічна людина, вичитавши в пресі такі відомости, дістає переконання, що українські політичні та кооперативні організації дійсно дістають від більшовикв безпроцентові позички, себто просто субвенції, і що наше власне національне обличча є якимсь сфінксом.

Не маю певности, чи на те моє усталення фактів звернуть увагу часописи, які на цю тему принесли сензацію. Але здаю собі справу, що хочби це навіть наступило, то це вияснення не дійде всюди, і в умах багатьох поляків залишиться посмак якоїсь афери, якоїсь неясної справи, подібно, як це частіше супроти нас діється. Бо через незнання українських справ у Польщі, на наш рахунок поширюються найжахливіші леґенди. Ніхто нічого не знає про нашу щоденну сіру господарську й освітню працю, хоч воно для кожного доступне, тому якнебудь радянофільська нісенітниця виводить поляків із рівноваги та каже шукати фактів, яких ніколи не було!"

З голосів української преси.

Сельробівські „ревеляції" в освітленні „Свободи".

У тижневику „Сель-Роб" з 10. травня ц. р. появилися „ревеляції" про те, що українська кооперація позичила була в більшовицької кооперації з Радянської України 50 тисяч долярів і використала ці гроші не на користь більшовиків. „Сель-Роб", очевидно, цим дуже обурений. На ці „ревеляції" відгукнулася і польська преса, при чім деякі її орґани написали, що ці гроші дістало УНДО на політичну роботу.

Центральний орґан УНДО „Свобода" з 24. травня ц. р. забрала голос у цій справі в окремій статті п. н. „Подали собі руки", де авторитетно розправляється з наклепами „Сель-Робу" і з сплетнями польської преси. У тій статті дослівно читаємо:

„Часопис „Сель-Роб" з дня 10-го травня ц. р. робить українській кооперації страшні по своєму змісті закиди. Закидається українській кооперації, що вона, заключивши з кооперацією Радянської України умову про позичку 50 тисяч амер. долярів на торгівлю яйцями, не додержує цієї умови. Що більше, цей

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 23. ТРАВНЯ 1931.

ТИТ УС.

Катастрофа в Йокогамі.

Лютує собі ця жахлива стихія споконвіку, й досі лютує по всяких закутинах нашої планетки. Охкають люди то над Помпеями, то над Антилями то над Коринтом.

Охкають і над Манаґвою.

Довелося заохкати й українському громадянинові, Бомокові, неаби від чого, а від землетрусу.

Оце лихо захопило його в Йокогамі в половині березня 1931 р.

Воно поправді, сторонньому чоловікові важко збагнути, який біс загнав Бомока в оці неревні сторони. Та цього мабуть і він сам не знав.

В усякому разі, не багацько хвилин до катастрофи, Бомок саме сидів в одному з численних йокогамських кабаретів, яких пильні японці встигли наплодити без ліку після відомого землетрусу з 1929 р.

Сидів і само собою пив чай.

А Май-Танґ, чарівна, маленька ґейша, Май-Танґ, вилася перед ним у танкових вихилясах. Бомок почував себе дуже гарно. Навіть можна сказати почував себе чудово. Яблуневоцвітно.

Його безконечну втіху, вдвоє збільшувала ця обставина, що Май-Танґ, оцей маленький чортик, вміла по українськи. Навіть гопака вміла танцювати. Вонаж довгенько жила з батьками на Зеленому Клині.

— Хай живе Зелений Клин! — вигукував раз-у-раз Бомок, а щоби впевнити Май-Танґ у щирості своїх почувань, він узяв собі її на коліна та ніжно гладив її японське підборіддя.

— А тепер музики шкварте гопака — гукнув він на музик.

Але саме коли він ґрандіозно шурнув ногою в першій присідці, всі почули якісь лиховісні згуки.

Двічі-тричі ...олували вони ...пним воздухом.

Опісля настала моторошна тиша.

Всі дожидали чогось жахливого та неминучого.

Нечайно з тиші вистрибнув пронизливий войк-крик, який зараз-же переродився в могутній хоровий рев: „Землетрус!".

Йокогаму й Бомока проковтнула пітьма.

А коли благодатна свідомість прояснила мізок Бомока то все ще панувала пітьма довкола.

Він лежав у якійсь заглибині, мабуть під звалищами кабарету.

Він прожогом згадав про чарівну японку й тремтючим від жахливої непевности голосом, кликнув:

— Май-Танґ! Огей, Май-Танґ!

Хтось десь угорі храпливо забалакав:

— Е-е-е-е, ти все чорт зна, що вструнеш. Спати не дає!

Бомок засвітив сірника, але це в висліді не принесло ніякого прояснення.

Ні сіло ні впало, вийшло, що завалилося Бомкове ліжко.

Інший співмешкальник, навіть не моргнув би з приводу такої події.

Не те, звичайно, Дарик, навісний співмешкальник Бомока.

Тоді співкомірник Бомока, Дарик, став підсміхатися.

Почав безлично, осоружно реготатися.

Бомок, людина супокійної, мирної вдачі, намагався в чемний спосіб вияснити Дарикові безосновність його нахабного реготу. В імя справедливости.

Доказував, що за поважна хвиля, щоби жартувати.

Річеві завваги Бомока ніщо не помогли. Дарик далі хоробливо реготався. Просто дусилася ця недужа людина від сміху. А доля дивно знущалася над Бомоком.

Він розчавив собі палець, далі тріснуло шкло від лямпи і розбилася на дрібні куслі його цінна, чудова ваза.

Бомок з гідністю видержував те все мовчанкою. Та ось його терпеливість захиталася. Дарик недискретно довідувався в нього про Май-Танґ.

Бомок візіслав його негайно до сто чортів.

За той час ліжко завалилося вдруге. Мерзотне, старе дупло. Дарик аж завив на радощах.

Бомок негайно зложив заяву, що якщо Дарик не зачинить своєї гидкої пики, тоді... бачиш це вікно й асфальт?

Передбачування Бомока справдилися. Бомок шарпнув його, не знаючи, що Дарик був незгіршим боксером.

І так вилетів не Дарик, а Бомок, і не через вікно на асфальт, а через двері до сіней.

Чи Сан Франціско, чи Помпеї, чи Мессина, всюди наслідки жахливої стихії однакові. Людина, коли не вбита, то потурбована, а дах над головою чорти беруть.

Взяли й у Бомока чорти дах над головою, після Йокогамської катастрофи.

Бо так хотіла господиня Бомока — пані Вогіркова.

Не могла оця нещасна, всіми використовувана вдовиця, держати довше такого комірника, як Бомока і занапащувати свою кервавицю.

Так наглядно підтверджували головні точки з її промови, яку вона виголосила до Бомока, після цієї бурхливої ночі.

Ось вони:

1) Бомок викрикає по ночах і робить бешкети.

2) Він нищить дорогоцінні речі: (ліжко, ваза, шкло).

3) Він небезпечний співмешкальник (биться з другими).

4) Він ніколи не платить за помешкання (вже більше, як місяць).

*

Неправду писали часописи, що йокогамський землетрус був такий легкий, що не лишив ніяких жертв. Жертвою його впав Бомок, утративши не тільки кімнату, але й любу Май-Танґ. Заки він найшов собі нову хату, ходив із підбитим оком, а Дарик за той час оповів їй усе.

Жінки не люблять кавалерів, що не мають своєї кімнати й сили.

Прага.

——о——

часопис закидає, що ці гроші розкрадено та ужито на інші цілі. Вкінці сельробівські чекісти денунціюють українську кооперацію перед поліцією, пишучи, що вона старалася позичити гроші у німців.

„Польська преса повторила всі закиди сельробів, а деякі часописи, як краківський „Ілюстровани Курер Цодз." і „Газета Варшавска" пишуть вже просто, що Українське Національно-Демократичне Обєднання одержало від більшовиків 50 тисяч долярів та що ті більшовицькі гроші стоять у звязку з саботажами з минулої осени. Польська й сельробівська преса подали собі руки в згідному цькуванні на українську кооперацію і на нашу партію.

„На ділі справа мається так: Українська кооперація, а точніше кажучи, Центробанк з Центросоюзом позичили від кооперації Радянської України 50 тисяч долярів на торгівлю яйцями. Це є зовсім звичайна річ в торговельному світі і ніхто цьому не може дивуватися, тимбільше, що від позички платить українська кооперація високі відсотки. Українська кооперація має торговельні звязки та веде фінансові операції також з польськими, жидівськими, англійськими, німецькими та іншими банками та торговельними підприємствами. З цього лише зовсім неграмотна людина може говорити чи писати про чийнебудь політичний вплив на українську кооперацію.

„Інша річ, що більшовики хотіли звичайні фінансові операції використати супроти української кооперації, щоби зискати на неї політичний вплив, а сельробівський часопис виходить з рівноваги, бо більшовикам це не могло вдатися і не вдалося. Знов-же поляки не можуть робити ніяких закидів українській кооперації за цей кредит у радянської кооперації, бо такий звязок з рад. установами мають польські й інші торговельні фірми, а з Совітів не вернула ще спеціяльна делеґація польських промисловців, яка поїхала там, щоби навязати ще тісніші торговельно-промислові звязки. Але цих останніх не лише поляки не лають, а ще їм сприяють.

„Закиди про те, що українська кооперація розтратила позичені гроші або вжила їх на інші цілі, є таки свідомою брехнею сельробівських письмак.

„Відносно того, що польська преса вяже 50-тисячну позичку української кооперації з Українським Національно-Демократичним Обєднанням і з його політичною працею та з минулорічними саботажами, то ми мусимо заявити от що:

„Щоби баламутство не ширилося і не було причиною нагінки ані на нашу партію, ані на українську кооперацію, мусимо з натиском ствердити, що у нас знає кожна дитина, а саме, що українська кооперація є зовсім самостійною установою і не можна її утотожнювати з нашою партією. В українській кооперації працюють українці без огляду на політичні переконання. Отже наша партія не має нічого спільного з позичкою 50 тисяч долярів, а тим самим не могла мати з неї ніякої користи. Сельробівські часописи пустили в світ неправду й наробили тим багато шуму".

—o—

За океаном.

Високе признання американської ґазети для українського мистецтва.

З ріжних голосів преси, які появились після виступу Василя Авраменка з українським балетом в Метрополитен Опері в суботу 25. квітня, треба згадати хоч про один, а саме голос ґазети „Ню Йорк Івнинґ Повст", яка є органом інтеліґенції, отже висловом опінії освічених людей. Читаємо там м. і. таке: „Сьогодня ми пишемо із запалом. Ми хочемо сказати кожному про без сумніву величаву і захоплюючу українську програму під управою Василя Авраменка в суботу вечором в Метрополитен Опері. Ми не сміємо перейти від цеї події до другої, поки не заявимось наперед за безмежним допущенням української імiґрації з України. Чого нам власне бракує, то ще більшого числа українців. Від них американці можуть навчитись як давати вистави. Признання за обсяг і світле виконання належиться у великій мірі одному чоловікові. Це Василь Авраменко, без сумніву людина рідкої особистости і незвичайного таланту, а можливо, що це ґеній. Якість його здібностей пізнати з його власного поведення в Метрополитен Опері, а також по його балеті. В костюмах, що приводили людей до зачудування, він ступав легко по сцені, роздаючи деколи короткі прикази або контролюючи одним махом руки, рухи соток танцюристів. Він сповняв ролю майстра церемонії у великім народнім святі. Публика була просто полонена деякими танцями, які виконувано на велику скалю. Саля була буквально виповнена чоловіками, жінками і дітьми українського роду або походження, а національний дух потрясав ними. Під його впливом українці чуються гордими з цього, що вони українці. Очевидно, що це одушевлення було чимось більшим, аніж висловом патріотизму. Було то цілковите злиття великої числом авдиторії з тим, що ділось на сцені. Публика танцювала своїм умом і була частиною свята. Була це прегарна лекція для англьо-саксонських американців, котрі тепер стоять на порозі небезпеки попасти в недугу „бездушного зрітельства". Опісля автор статті переходить подробиці програми, підносячи до найвищого степеня здібности танцюристів (про малу 6-літню дівчинку, що танцювала сама танок „гонивітер", каже, що це щось неймовірного), хористів, солістів, солістки та диригента хору, а навіть і оцеї нашої простої сільської музики з бубном і решетом; зупиняється над чудовими костюмами (кажучи до речі, виконаними кравцем Григорієм Бражником) і кінчить цей талановито і з чуттям написаний огляд оцьтими словами: „Загалом беручи, ця вистава виказала повне богатство мельодії, гармонії, ритму, кольору, енерґії, несподіваної гнучкости і небувалих масових ефектів, як у цілому образі, так і в загальних рухах. Вистава була і є незвичайно важна, і то майже понад усяку іншу виставу в цім сезоні, як могутня обява музики і танку народу, виконаних самим народом і для народу".

Шевченківські свята в Канаді.

Дня 29. березня відбувся у Вінніпеґу, Манітоба, Шевченківський концерт заходом і силами тамошньої української школи ім. Юрія Федьковича.

Дня 27. березня було свято Шевченка в Ст. Мері Бейвю, Манітоба, заходом тамошньої української католицької громади.

Дня 22. березня відбувся Шевченківський концерт у Бекенгем, Саскечеван, заходом тамошньої української шкільної дітвори. Це було перше Шевченківське свято в тій громаді.

Дня 29. березня відбувся Шевченківський концерт у Виндсор, Онтеріо (зараз біля Дітройту, Мишиґен). Концерт уладили спільними заходами і силами місцева Січ, Стрілецька Громада і Рідна Школа.

Нова українська опера.

Оперу „Вій", яка основується на оповіданні Гоголя, викінчує в українській мові Павло Углицький, український композитор, котрий тепер перебуває в Ню Йорку як музичний дорадник радіоорганізації „Нешенел Бродкестинґ Ко". Углицький родився на Харківщині, опісля був занятий в ріжних російських операх як диригент хорів, а коли після війни прибув до Америки, то якийсь час був диригентом в Українськім Театрі Народнього Дому в Ню Йорку. Коли викінчить оперу, то хоче виставити її перший раз таки в Харкові. Його опера „Вій" не має нічого спільного із відомою оперетою тої самої назви, хоч деякі особи в опері ті самі, що в опереті.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 23. ТРАВНЯ 1931.

АНДРЕ МОРОА.

Ради на дорогу до Анґлії.

(Докінчення)

Побіч „атлетичного" типу, ти натрапиш на „естетичний". Цей поділ завдячуємо Жанові Фаярдові: і він правдивий. У малім інтелектуальнім крузі, про який я згадував, ти довго не будеш почувати себе добре. Анґлійців з великою освітою є мало, але їх освіта є знаменита; їх епіґрами є короткі і глибокі, їх смак вибагливий і здоровий. Вони горді і веселі, дивна мішанина для твоїх дослідів. Ти схочеш за всяку ціну їм подобатися, але тяжко буде тобі це зробити; ти не зумієш відразу вдарити у відповідну струну. Ноншалянція і вибагливість тобі в цьому поможуть. Напиши одну працю про коктейл (напиток зі змішаних лікерів), а іншу про китайських поетів. Найкращим твоїм провідником може тут бути Пруст, з застереженням, що ти їх добре розумієш. Він одинокий великий францувз, який до них підходить. За провідників серед їхнього життя я доручаю тобі твори: Форстера, Вірджінії Вульф, Дейвіда Ґарнет і Ситвелі-в. Повісти Моріса Берінга дадуть тобі правдивий образ цієї Расінської сторінки анґлійської суспільности.

Коли ти хочеш їх переконати, не доказуй аж добре. Тобі, як французові буде здаватися, що ти дав їм незбиті докази. Це їх зовсім не зворушить, що ти перевів льоґічний доказ. Навпаки: вони не довіряють занадто великому розумуванню. Коли в Женеві наші делеґати вручили їм проєкт розброєння, вони його відкинули, бо він був за ясний. Він ніколи не здійсниться. Те, що вони люблять — це політика, яка видержує пробу часу, давні засади і закорінений звичай. Коли хочеш наклонити їх до чогось нового, докажи їм, що вони самі вже давно це роблять. Свою льоґіку пусти на зелену пашу пізнаючи кожного твого побуту.

Активність.

Ґе працюй за багацько. Передовсім не будь гамірливий. Зачекай, аж тебе попросять, що зробити. Не принаглюй свого завдання. „Чи вони нероби"? питаєш. До деякої міри, так; але їх головна думка така, що бажання робити за богато є висліком гордости. Дивися, як вони ходять; радше поволі, довгими кроками. Тому вони вибиваються в життї. Їм нецікава швидка карієра. В армії вони, казали мені, ніколи не відмовлятися від завдання, але й ніколи не домагатися його. Вони є амбітні, так само, як усі люди, але вони зле не роблять, що це скривають.

Справедливість.

Не мордуй людей в Анґлії. За це тебе повісять. У французькім суді, коли у тебе хоч трохи фантазії, коли маєш романтичне лице, доброго адвоката, ти зможеш спасти свою шию без більшого труду. Дванадцятьох анґлійських суддів буде слухати з гнівним збентеженням твоєї сентиментальної оборони і накаже тебе повісити, поки не опустиш духа. Це правда, що одна француженка, обвинувачена в душегубстві, була звільнена, але вона вбила лише еґиптянина. Будь мудрий і оминай їх судів. Їх судді страшні і засудять тебе, заки ти отворив рота. Їх адвокати так по дiявольськи ставлять питання, що на те, щоб оминути граду їх питань, ти признаєш, що забрав колюмну Нельсона. Добре собі затям, що пошанування права*) тут більше, як деінде. В Анґлії „Не ходи по траві", не значить „Ходіть по цій траві".

Пожива.

Заки звідси виїдеш, скажуть тобі, що їжа в Анґлії зла. Правда, що тамошні кухарі не дорівнюють французьким. Але коли ти зумієш добре заспокоювати свій голод, то зможеш знаменито їсти. Дві речі тут знамениті: сніданя і чай; друге сніданя займає середню позицію; поганий — обід. Користай передовсім з двох попередніх. Звикни до нових ралощів: до вівсяної каші, кабліону (риба) і до мармеляди. На друге сніданя подають припікане на рожні мясо або рожеву шинку. Солодощів оминай. В Анґлії що другий склеп — це склеп зі солодощами, а всетаки анґлійці не люблять солодощів. Залиши їх дітям і жінкам.

Призвичайся до тамошніх напитків. Про віскі вони тобі скажуть, що це „чистий напій". Це правда, він не нарушить тобі голови, язик після нього випростується, а тіло огріється. Їх пива добрі, тільки не пий їх так само, як північно-французькі. В часі війни анґлійські вояки звичайно казали мені жартом: французьким пивом не впєшся. Може це правда. Але не забудь, що францув може впитися анґлійським пивом. Пий їх шампан; вони його знають. Вправляйся в коктейлі перед обідом, пробуй кілька вин в часі обіду, порто по обіді, віскі коло 10-тої в ночі.

Дещо придбаєш на повазі, коли питимеш лише воду. Дізраелі, ведучи переговори з Бісмарком, силував себе до куриння, хоч воно йому шкодило. В таких обставинах, — казав він — про людину, яка не курить, говорять, що вона обсервує другого. Ти нагнешся до їх звичаю, тим більше, що їх порто не сильне вино, але знамените. Передовсім насолоджуйся приглядаю „лічам. Ти полюбиш краєвиди, які так виглядають, начеб їх змалював Констейбл, або Ґейнзберо*). Полюбиш їх дещо дикі огороди і густу рівно зрізану траву. Полюбиш Льондон, який в сіро-золотавій мряці, з дещо на червоно посмарованими автами і забрудженими вулицею поліцаями, є чимсь у роді великанського Тернера*). Полюбиш їх театри з вигідними сидженнями, чемною обслугою і короткими перервами. Полюбиш їх вивісні гарні, привабні і многобарвні, так само як їх крамниці повні екзотичних овочів, а передовсім полюбиш книжки..

Тільки не кажи про це нікому.

Переклав *Володимир Белушко.*

—o—

*) Один китаєць пишучи свої враження з Анґлії, завважив, що це саме та сила, якою анґлійці панують над народами і якою вони перевищають всі народи світа. — В. Б.

*) Знамениті анґлійські пейзажисти. — В. Б.

Політичні процеси в Бережанах.

Бережани, 18. V. 1931.

В понеділок 18. V. ц. р. почалась каденція суддів присяглих при Окружному Суді в Бережанах.

На порядку є такі справи:

1) II. K. 149/31. Володимир Озарків, Богдан Белеґай, Володимир Гучко і Дмитро Гучко, всі з Підмихайлівців, повіт Рогатин. Акт обвинувачення закидує їм злочин з § 4. зак. з 27. 5. 1885 Д. З. Ч 134 (динамітовий зак.), а саме кинення бомби до мешкання крамаря Цітроненблятта, щоб позбутись конкуренції з кооперативою.

2) На день 20. і 21. ц. м. — II. K. 177/31. Володимир Мізерний, Богдан Лапчак і Посунько Дмитро, всі з Вербова, повіт Підгайці, обвинувачені у злочині з §§ 58 ц., 59 б. і 166, 167 a. ц. к. з. Акт обвинувачення закидає їм приналежність до УВО. та саботаж (підпал) дня 10. вересня 1930. в Голгочах, повіт Підгайці.

3) На день 22. і 23. ц. м. — II. K. 135/31. Мартин Мишишин і Микола Волощук з Шумлян, повіт Бережани, обвинувачені у злочині головної зради, підпалу, намаганого убивства та намовлювання до підпалу. (§§ 58 ц., 59 б., 166, 167, 134, 135 к. з. зак. 4. 5. і т. д.). Ці обвинувачені вже вдруге стають перед присяглими. Бо на першій розправі в днях 16., 17. і 18. березня ц. р. судді присяглі видали вердикт, заперечуючи вину обвинувачених, одначе трибунал у складі суддів Дисевича, Урановича і Свистуна зніс вердикт присяглих і тепер відбудеться друга розправа.

4) Бідула Михайло з Бережан, обвинувачений у злочині головної зради з §§ 58., 59. к. з.

Крім цього на порядку є ще справа Жмурія (злочин убивства).

Оборону обняли адвокати д-р Володимир Бемко і д-р Михайло Західний.

——o——

Цікавий присуд Адміністр. Трибуналу.

Час служби за української влади у Східній Галичині не може бути врахований до емеритури.

В дні 5. травня 1931 р. відбулася у Варшаві перед Адміністраційним Трибуналом прилюдна розправа емеритованої учительки п. В. в справі зачислення часу служби за української влади. Присуду на письмі ще не доручено, тому обмежуся тільки до його змісту.

Пошкодовану боронив совісно варшавський адвокат п. Олідзький. Він ствердив, що клієнтка 29 літ сповняла учит. звання без найменшої догани та що на посаді, де захопила її зміна держав, перебула найбільшу і найважнішу частину свого життя. Це ствердження було потрібне на те, щоби доказати, що клієнтка не могла залишити дітвори без школи і науки та вчила дальше без огляду на політичні, державні зміни. Вона своєї школи не залишила ані на один день. Дальше він ствердив, що учителька не несе вини за те, що польські війська і польська влада в часі від 1. XI. 1918 до 30. V. 1919 р. не могли дійти до її повіту через воєнну акцію українських військ. Також підніс він два цікаві моменти:

1) Або польський уряд визнає Східну Галичину („Малопольщу“) частиною польської держави від 1. XI. 1918, то вчительству й урядовцям треба зарахувати весь час праці — або визнає українську державність, то тоді входять в гру зобовязання, оперті на міжнародніх трактатах у минулих займанщинах.

2) На Шлеську урядувала плебісцитова комісія два роки — отже не було там тоді ані займанської ані польської влади, а роки служби всім урядовцям почислено. Також у Конгресівці довший час не було точно означеної влади — був приватний комітет кількох людей, однак там зараховано той час праці учительства. Чому „Малопольска“ має творити виїмок?! В дальших своїх виводах доказував названий адвокат, що в законодавстві нема ані одного уступу, де було би точно сказано, що спірного часу праці не треба зачисляти.

Делегат міністерства освіти в двох коротких реченнях заявив таке:

1) Названа вчителька не має права до зачислення бажаного часу, бо зложила присягу українській владі і брала тоді від неї платню.

2) Таку саму справу вчителя Ганзеля Трибунал вже раз відкинув в 1925 р.

Делегат міністерства скарбу прилучився до арґументів делегата міністерства освіти. По цих виводах Трибунал виніс такі рішення:

Скаргу п. В. відкидається зі слідуючих мотивів:

1) Вже раз видано постанову в ідентичній справі Ганзеля в 1925 р. неґативного змісту.

2) Петентка складала присягу ворожій Польщі владі і брала від тої влади платню.

3) Покликування на міжнародні трактати у Версалю, Тріянон чи Сан-Жермен не має тут значіння, бо навіть дійсно займанські часи влада може зачислювати по довільній інтерпретації.

З тої постанови бачимо, що члени Трибуналу станули на становищі, яке по суті само істнування української влади на території Сх. Галичини в 1918/19 р. і державну службу в тому часі вважає злочином супроти польської держави.

Пос. Д. Великанович.

Варшава, 6. V. 1931.

——o——

УВО ПРО МИНУЛОРІЧНІ ПОДІЇ.

Польські джерела повідомляють: Команда УВО оголосила в Женеві комунікат про ролю тієї організації в сх.-галицьких подіях. Комунікат потверджує всі акти, яких метою було поборювати польську кольонізацію, а не повстання. Повстання тепер шкідливе для української нац. справи. Діяльність УВО звернена була тоді проти мертвих обектів, а не проти людського життя чи здоровля. Організація бере повну відповідальність за всі ті акти, всі одиниці, що виконали ті акти є відповідальні за свої вчинки, а організація ніколи не протестувала перед громадською думкою закордону проти кар, які впали на її членів. У 3. точці комунікат протестує проти пацифікації та відкидає причиновий звязок між тими актами УВО й пацифікацією, в тому розумінні, щоби акція членів УВО мала бути претекстом для пацифікації. Гроші на боєву акцію йшли лише від земляків з Америки й Европи. Свою акцію здержала УВО, коли закордон зацікавився українськими справами. Вкінці комунікат ствердже, що треба зревідувати міжнар. акти про польські зобовязання в справі охорони нац. меншин.

ВБИТІ Й РАНЕНІ В ЯВОРЖНІ.

У Яворжні демонструвало ок. 1000 копальняних робітників. Аґітатори взивали юрбу, щоби затопили копальню та щоби топили вог. сторожу. Демонстранти обкидали камінням поліцію, що була при воротах копальні, з юрби впали рев. стріли. Два поліціянти були ранені. Поліція вбила 6 демонстрантів, а 15 ранила.

ДАЛЬШІ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПЕРЕД КОНС. СРСР.

Перед будинком більшовицького консуляту у Львові збиралися ще в середу юрби демонстрантів. Поліція розігнала їх.

Пос. Овсеєнко в мін. Бека.

Віцеміністер закорд. справ Бек прийняв 21. травня на авдієнції більшовицького посла у Варшаві Овсеєнка. У варшавських політичних колах здогадуються, що це було у звязку з подіями біля консуляту СРСР у Львові.

ПАТ одержала від консуляту СРСР у Варшаві такий комунікат: Останніми днями до консулятів СРСР у Польщі зголошуються люди, що стараються виїхати на роботи до СРСР. Таке було у Львові. Пресове бюро повновласного представництва уповажнене повідомити, що конс. одиниці СРР не вербують робітників для промислу СРСР.

ПОХІД ГОЛОДНИХ.

На польсько-німецькім кордоні від кількох днів збираються сезонові робітники, що хочуть дістатися у Німеччину на роботу. Польська влада не перепускає нікого на німецький бік, бо німецька влада відмовилася приймати ц. р. робітників із Польщі. Дня 19. травня в Прашках (біля Велюня) зібралося ок. 3.000 людей та просили, щоби їх перепустили за кордон. Коли їх не хотіли перепустити, вони зорґанізували „похід голодних“ до Лодзі, щоб інтервеніювати у воєвідстві. Між Велюнем і Лодзею поліція заступила їм дорогу. В сутичні було 15 ранених.

ЗАВОРУШЕННЯ В СТОКГОЛЬМІ.

Комуністи уладили в Стокгольмі протиурядові демонстрації. Кінна й піша поліція шаржувала, щоби відібрати прапори з протиурядовими написами. Було ранених 12 поліцаїв і 30 маніфестантів. Арештували кількадесять демонстрантів. Між арештованими є один більшовицький емісар із СРСР, один із Польщі. Арештували й дві жінки, одна з них сказала, що вона провідниця червоних комбатанток.

ЖЕНЕВСЬКІ НАРАДИ.

20. травня попол. на засіданні Ради Ліґи Націй радили над приготовними справами до будучої конференції роззброєнь. Мін. Залеський зложив у польській мові заяву в справі анкети про стан роззброєнь, у якій сказано, що польський уряд готов прилучитися до британської пропозиції.

Бріян лишається в Женеві.

З Женеви повідомляють, що Бріян лишається там до кінця нарад паневропейського конґресу.

ПРОТИ ЛІТВІНОВА.

Із Женеви повідомляють, що Олександер Шульгин вручив Бріянові, як голові европейського комітету, ноту, в якій протестує проти допущення ком. Літвінова до участи в працях комітету. Нота стверджує, що Україна, Кавказ і Туркестан є під окупацією більшовицьких військ і тому більшовицький уряд не має права заступати ті країни в Женеві. Таку саму ноту вислав до Бріяна від грузинів мін. Шенкелі.

——o——

НОВИНКИ

— **ПОЧТОВІ СКЛАДАНКИ розсилаємо з нинішнім числом і просимо Вп. Передплатників негайно відновляти передплату, щоби не було перерви у висилці часопису. Передплата на червень виносить 5 зол.**

— **Конфіската журналу „Дзвони“.** Довідуємося, що друге число літературного журналу „Дзвони“, що почав виходити у Львові, підпало конфіскаті. Через цю конфіскату висилка другого числа „Дзвонів“ буде спізнена 2—3 дні, заки виріжуть у друкарні сконфісковані уступи.

— **„Спортові Вісти“,** ч. 6. з дати 18. травня ц. р. приносять знову цілу низку актуальних статтей і заміток зі спортового життя, яке в останньому часі зачинає й у нас чимраз краще розвиватися. Крім просторих рецензій на змагання України з II. Соколом і Гасмонеєю поміщені ще в цьому числі отсі статті: „Копаний мяч на Шлеську“, „Спорт, чи рекорд?“ (Ів. Бурусевича), „Руханка у звіринному світі“, „Третій виклад про спорт“ (фейлетон Анатоля Курдидика), „Спортове життя в краю“ (богатий відділ дописів), „Спортові новини“, „Геть з односторонністю!“ й ін. Позатим є ще в числі окрема сторінка п. з. „Шахові вісти“ (редаґована п. Степаном Попелем). Число прикрашене 5 знимками. Адреса „С. В.“: Львів, Кентшинського 10/II. Чвертьрічна передплата: 3.50 зол.

— **Хуртовина в Рогатинщині.** У середу в ночі с. Библо, Дитятин, Яблонів, Підшумлянці, Загіря (пов. Рогатин) лютувала хуртовина зі зливою. Плоди знищені. У Підшумлянцях вода знищила 5 хат, зірвала 2 мости у с. Хохонів. Шкід є на 80 тис. зол.

— **Самогубство дир. дібр гр. Скарбека.** У Львові (при вул. Японській 5) застрілився 76-літн. управитель дібр гр. Скарбека у Барановичах і зем. власник Йос. Троян.

— **Абітурієнт згинув під поїздом.** У Львові кинувся під поїзд біля кульпарківського моста абітурієнт Бернард Альтерн. Студент згинув на місці. Він був відзначаючим учнем. При матурі відповідав добре з усіх предметів, „спалив“ його лише з історії проф. Пашкудзький.

— **Атлет шпіоном.** Перед львівським трибуналом закінчилась тайна розправа проти атлета Антонія Радомського, обвинуваченого в шпіонажі в користь більшовиків. Коли Радомського переводили через коритар на салю, він побачив свою матір і в сльозах привитався з нею. Радомського засудили на 3 і пів літ вязниці.

— **За дефраудацію.** Альбін Томашевський урядовець Земянського Банку у Львові здефраудував у цім банку 17.513 золотих. На днях львівський карний суд засудив його за цю дефраудацію на 10 місяців вязниці.

— **Вбитий електрикою.** Вояк Петро Шуліґа направляв у Перемишлі радієву антену, поміщену на даху дому капітана, в якого він був ординансом. Через необережність він упав з даху на телеграфічні дроти та на дроти електричних проводів міської електрівні. На нещастя електрична течія була в дротах тоді така сильна, що вона в одну мить вбила цього вояка.

— **Пожежі.** В Річці (пов. Косів) підчас пожежі в домі Мих. Григорчика задушилося димом двоє дітей. Батьки полишили були діти замкнені. — В Маріямполі (біля Станиславова) вибухнула пожежа в госп. Діон. Костанського. Вогонь перекинувся на сусідні будинки. Згоріло 22 господарств. Шкоди є на 60.000 зол. Згоріло 7 штук худоби.

— **Дитина в полумях.** В Глибокім, пов. Богородчани, в домі Олекси Воронича вибухнула пожежа, яка перекинулась і на сусідні хати. В полумях згинула також 3-літня дитина Василя Тимкова.

— **Труп дівчини в ріці.** В Бахові, пов. Перемишль, селяни витягнули з ріки трупа невідомої дівчини, у віці 20-22 роки. Вона була одягнена в міське убрання. Сліди побоїв на лиці та синяки вказують, що хтось убив її, потім утопив.

— **Що ділось в Бельську?** Як це вже преса повідомляла, в Бельську прийшло до сутички поліції з безробітними. Останні відомости говорять, що в Бельську є 7.000 безробітних. Ці безробітні уладили демонстрацію і були спроби нападів на склади харчевих продуктів та представників влади. Поліція, розганяючи безробітних, стріляла до них і ранила кілька осіб.

— **Книгарні банкротують.** Найбільша книгарня в Катовицях власности Фішера і Команда

оголосила своє банкротство. Пассива тієї книгарні виносили 400.000 золотих, актива тільки 200.000 зол.

— **Вбивство в Калущині.** Гаврило Василинюк ішов з братом і сестрою з міста до дому в Ясені, пов. Калуш. По дорозі на них напали невідомі особи, вбили камінням Гаврила Василинюка, потім повтікали і за ними шукає поліція.

— **Соціялісти вбили гітлерівця.** На днях у Мірал́і коло Данціґа прийшло до бійки між соціялістами і гітлерівцями. Бійка скінчилась тим, що соціялісти вбили одного гітлерівця, а кількох ранили.

— **Дещо про нового французького президента.** Вся французька преса містить життепис нового французького президента Думера: Павло Думер є сином залізничого робітника і матері робітниці. Від 14. року життя малий Павло працював у гравієра і заробляючи 50 франків місячно, мусів допомогати родичам, а вчився тільки вечорами. Так здобув середню освіту і вступив до університету в Сорбоні, заробляючи далі лекціями. У 30 році життя Думер був послом до парляменту, в 37 році міністром, відтак губернатором Індохін. Коли чотирьох його синів згинуло на війні, Думер вилив свій біль у творі „Книга моїх синів". Весь прибуток з розпродажі цієї книжки Думер призначив для воєнних інвалідів. Підчас війни Думер виїзджав до Петрограду для перевозу російських військ на французький фронт. Його називали „титаном праці". У 74 році життя цей трудолюбивий син робітника вибраний президентом.

— **Недуга Менжинського.** Радянська преса подає, що шеф ДПУ Менжинський занедужав на важку серцеву недугу. Лікарі сподіються катастрофи.

— **Жертва туристики.** Англійський старшина Морлід вибрався в дорогу на Монт Еверест і зваливщись зі скелі згинув у проваллі на очах інших учасників експедиції.

Замітки музичного ляїка про вечір пісні дня 15. травня 1931.

Про мистецьку вартість Хенкіна справді можна писати в суперлятивах. Артист він великої міри, знаменитий актор, що досконало вживається в ріжні нераз протилежні типи своїх роль. Вміє він зорові ефекти лучити з голосовими, чим робить небуденне враження. Його пісні Беранжера або хасидсько-жидівські стояли справді на мистецькім рівні. Перед нашими очима пересунувся симпатичний тип старушка, жида-хасида, неаполітанського лязароні та російського романтика-мрійника з І. пол. XIX. в.

Хенкін уміє віддати справді живі типи, в які вжиється та вступіється. Друге діло, коли Хенкін хоче імпровізувати тип, в який не вжився та не зазнайомився з його культурою, бо і в „Парижу не зроблять з вівса рижу". Тоді явиться перед нами скарикатуризований тип, яким була поява українського мужика.

Перед нашими очима не пересунувся український мужик з усіми його духовними вальорами, лиш виїмковий пияця, якого актор міг колись бачити на ярмарку в Бердичові чи Винниці. Чому саме український мужик мусів явитися як неотесаний варвар, напів азіят? Чи пересічний тип нашого мужика — це затабачена, обридлива пяниця зі заковдуженим вусом і такимже волоссям? Коли Хенкін вивів тип неаполітанця чи жида-хасида такими принадними — хоч знаним є, що надто великою чистотою вони не грішать — то чому український мужик вийшов таким скарикатуризованим.

Я сказав, що вокальним ефектам у Хенкіна богато помагають зорові ефекти. Тож не диво, що така глибоко настроєва пісня як „Повій вітре з України" в устах цього пяниці викликувала душевний дісонанс. Ми чули колись пісню „Сам пю, сам гуляю" з уст українського мистця (п. С. Крушельницької) та тоді ми переживали трагізм разом із цим мужиком, якого чи життєві переживання чи буйна степова вдача або й слаба воля загнали у таке положення. Хенкін цією піснею викликував у слухача легковаження та погорду до цього пяниці. Не згадую, що й сліпий жебрак не робив у Хенкіна враження „Божого Старця", але радше міського мантія.

Хенкін не вжився в українську культуру, а передовсім не має до неї... хоч дрібки пієтизму, тому не був у силі віддати української пісні.

Мені незрозумілий лише той ентузіязм, в який попадав дехто по попередніх виступах Хенкіна та робив рекляму цьому артистові саме за його найслабші виступи — українські пісні. Невже чужинця задля карикатуризування треба хвалити?

По вечорі пісні Хенкіна в пятницю я — а й десятки інших українців — виходили з болючим несмаком, а навіть з почуттям ображеної національної гордости, що нашу невмирущу пісню можна так скарикатуризувати, а українського мужика перед світом представляти як... варвара-скита.

Української публики було дуже богато; виходила вона переважно з жалем до автора*) заміток в нашій пресі, що ними нагнав лише п. Хенкінові до кишені богато українського гроша.

Проф. Микола Чубатий.

*) Від Редакції: Зазначуємо, що автором рецензійних заміток про виступи Хенкіна був великий і загально шанований в нас фаховець і тому ми маємо повне довіря до фахової його оцінки виступів Хенкіна. Погляди ляїків можуть бути, очевидно, ріжні в даному випадку і ми не беремось їх ні спростовувати ні входити з ними в полеміку, бо вони є виявом наскрізь індивідуального реаґування на співи та інтерпретацію пісень. Але й вони мають право найти свій вислів на сторінках преси. І тому ми даємо на сторінках нашого органу місце і цій оцінці.

—o—

Відозви й комунікати.

ПОМОЖІТЬ НАШИМ НАЙМЕНШИМ!

Вже 12 років минає, як тисячі синів українського народу, утікаючи перед московсько-більшовицькими окупантами, мусіли залишити рідний край і шукати захисту на чужині. Серед жахливих умовин приходиться жити та заробляти на хліб насущний еміґрантові, але найтяжче відчуває він відірваність від рідного ґрунту та страшну самітність, немов би про нього всі забули. Ми, українці з горді́стю підкреслюємо, що належимо до великої сорок-міліонової української родини, забуваючи про те, що кожний член родини не має права бути байдужим на долю інших членів. Ми навіть не цікавилися тими, що живуть тут близько майже під боком. Ми не знаємо, що в каліш́ській станиці перебуває 1.000 еміґрантів, а між ними 120 дітей у віці до 11 років. Хоч як тяжко приходиться жити старшим еміґрантам, але кожний з них зберігає в серці спомин про чудову весну. Вони на власні очі бачили найбільше щастя, про яке тільки міг мріяти українець, — вони бачили відродження Української Держави. А діти, які залишили рідний край немовлятами, або побачили світ божий за дротами, не бачили цього і тільки від батьків чули про обітовану землю — Україну.

Чорна журба гадюкою вється довкола діточого серця і замість веселої безжурної усмішки, сумними оченятами дивиться дитина кругом, немов питаючи: чому навколо нас самі чужі люди? І ось тепер, коли зближається кінець шкільного року, коли діти, мов птахи полетять на село, аби спочити в атмосфері рідного оточення і набрати сил до дальшої праці, згадаймо тепер про тих найменших, які перебувають на чужині. Згадаймо про тих найменших, що відірвані від рідного ґрунту, позбавлені нормальних умовин, серед нездорового підсоння не можуть як слід розвиватися і часто занепадають на тяжкі грудні недуги. Перебуваючи серед такого оточення, хоч на короткий час потребують вони побути в атмосфері рідного українського оточення.

Батьки і матері! Ви, які найкраще розумієте, що значить здорове личко Ваших дітей, усмішка чи сум на тім діточім личку — Вам Ваше материнське і батьківське серце скаже порятувати діток тих, які не мають даху над головою. В імені цих маленьких вигнанців, звертаємося з просьбою до Українського Громадянства за приміщення дітей на час шкільних вакацій. Ми віримо, що не знайдеться ні одної родини, яка, маючи можність примістити в себе діти, відмовилаб цьому.

Хто хотів би примістити в себе дитину, просимо зголоситися можливо якнайскорше устно або письмено до „Народнього Базару" в Перемишлі вул. Костюшки ч. 5. і рівночасно зазначити: хлопчика чи дівчинку і в якому віці бажає взяти до себе на вакації.

ЗА КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БРАТ—БРАТОВІ:
Ольга Ціпановська, голова. *Петро* **Шкурат**, секр.

З судової салі.

ЗДОГАДНІ ЧЛЕНИ УВО ПЕРЕД СУДОМ У СТРИЮ.

Першого дня розправи проти 8 українців, обвинувачених у приналежності до УВО (понеділок 18. ц. м.) зацікавлення процесом серед стрийських українців було надзвичайне. Публика виповнила салю по береги. Всі надіялися, що нарешті вирішиться доля молодих хлопців, які вже 10 місяців перебувають за кратами. Але і підсудних і оборонців і публику і кореспондента „Діла" стрінула прикра несподіванка: після прочитання акту обвинувачення виявилося, що перший і найважніший доказовий свідок *Юзеф Альбін*, агент слідчої служби, не явився на процесі. Оборонці д-р Гарасимів, д-р Баран і д-р Лужецький та Ертенберґер довго боролися за те, щоби свідка спровадити на салю або переслухати дома, але трьох лікарів: д-р Гопфен, Баратинський і Каровець стверділи, що Юзеф Альбін хоч і має тільки 36.8 горячки, то стан його здоровля не дозволяє переслухати його. Оборонці д-р Гарасимів і Лужецький ставили внесок звільнити підсудних, щоби вони відповідали з вільної стопи, але прокуратор д-р Валіш спротивився цьому внескові, а трибунал під проводом радн. Скверчинського відкинув внески оборонців. Тому розправу відложено аж до осінної серії розправ у вересні ц. р. Родичі, сестри, брати та знайомі підсудних розходилися домів зі сльозами в очах, що через недугу одного свідка вісьмох юнаків мусить ждати на присуд ще 4 місяці, хоч можна було надіятися, що бодай декотрі з підсудних будуть звільнені зовсім. *Ол.*

—o—

СПОРТ

Змагання за мистецтво у відбиванці львівської округи.

Заходом УСС відбудуться змагання за мистецтво львівської округи у відбиванці, до яких зголосилися дружини: С.-Б., Луг, С. IV, УССК та Сагайдачний. Перші змагання відбудуться в суботу 23. травня ц. р. в год. 6-ій пополудні між Соколом IV. та Соколом-Батьком, Лугом та Сагайдачним. Змагання відбудуться на грищі Сокола IV. при вул. Крупярській ч. 15 на Личаківському передмісті.

ВИСТУП УКРАЇНИ У СТАНИСЛАВОВІ.
24. V. Україна—Ревера.
25. V. Україна—Пролом.

Перша дружина України виїзджає в найближчу неділю до Станиславова, де розіграє тогож дня в год. 5. попол. на грищі Каси Ощадности змагання за мистецтво А-кляси зі станиславівською Реверою.

На другий день, тобто понеділок 25. травня, в год. 4.30 попол. на грищі Сокола відбудуться товариські змагання між двома українськими дружинами, а саме між Україною і Проломом, у рамах ювилейного свята з приводу 50-ліття „Рідної Школи". Слід надіятися, що українське громадянство Станиславова й околиці своєю масовою участю на змаганнях України з Проломом причиниться не тільки до звеличання цього свята, але тимсамим піддержить також матеріяльно ту нам усім дорогу рідну установу.

В обох днях Україна виступить у своєму найсильнішому складі.

Закінчення мистецтв у Чехословаччині.

В минулу неділю (17. ц. м.) закінчилися змагання в копаному мячі за мистецтво Ліґи в Чехословаччині. З 8 ліґових дружин найкраще вийшла Славія, що на 14 розіграних змагань здобула 24 пункти з відношенням воріт 48:14. Таким чином Славія здобула знову мистецтво (вже третій рік під-ряд). На другому місці опинилася Спарта (21 п.), що разом зі Славією братиме участь у змаганнях за чашу середущої Европи. Третє місце заняла дружина Богеміенс (18), 4. Вікторія-Жіжков (14), пяте Кладно (13), шесте Наход (13), семе нім. клюб Тепліцер Ф. К. (8), останнє Метеор (1), який спадає до II. кляси.

Спростування.

Старшина Сокола-Батька повідомляє нас, що не має дружини копаного мяча, тому вістка, подана в „Ділі" з дня 16. травня про мячеві змагання між дружиною Сокола-Батька і Сокола IV., була надужиттям фірми Сокола-Батька.

Дописи.

ПРОНЯТИН, пов. Тернопіль. *(Хто у нас польщить наші школи.)* Дня 30. квітня ц. р. прийшов до села постерунковий державної поліції з Загробелі Запоточчи, одначе перебраний в цивільний одяг, а враз з ним ще якийсь підпанок, який знова представився як делеґат повітового староства в Тернополі. Зайшли вони оба до громадської канцелярії, куди покликали Олексу Ваврова, заступника начальника громади, та почали його питати, чи має він дітей у шкільному віці. Коли Олекса Ваврів відповів, що посилає двоє дітей до місцевої школи, тоді постерунковий, перебраний в цивільний одяг, і той „делеґат староства", від якого в міжчасі Олекса Ваврів зажадав леґітимації, а який її не мав, предложили Вавровому декларацію та зажадали, щоби Ваврів її підписав. В декларації було домагання впровадження польської викладової мови в місцевій школі. Олекса Ваврів відмовився рішучо підписати таку декларацію, при чім сказав, що всі українці з Пронятина внесли вже декларації за введенням української мови навчання в місцевій школі. Таксамо поступили постерунковий та „делеґат" з начальником громади Теодором Вовчишином, який також відмовився підписати предложену йому декларацію, при чому „делеґат" сказав до постерункового: „Проше занотоваць, то кєк староста зробі з ним пожондек". Опісля пішов постерунковий враз з „делеґатом" в село, де ходили по хатах та вимагали підписання таких самих декларацій, які

предкладали Вавровому та Вовчишиному. Подібні факти мали місце також в Куриках Шляхтинецьких та в Чистилові. А саме дня 29. квітня п. р прийшло двох постерунковних з постерунку держ. поліції в Лозовій до Курик Шляхтин. і в ночі посилали в село за людьми, щоби підписували декларації за введенням в місцевій школі польської мови навчання. Зноваж дня 30. квітня ц. р. начальник громади в Чистилові Францішек Пьорун збирав у підступний спосіб такі самі деклярації, а коли люди опісля довідалися про підступ війта, то внесли масове представлення до дотичної влади про поступовання війта

ТУРКА н. СТР. *(Шевченківське Свято і Свято Матери.)* На доказ праці наших установ у Турці, подаємо коротке звідомлення з двох останніх імпрез, а саме, Шевченківського Свята і Свята Матери, які відбулися в днях 10 і 17. травня п. р. На програму Шевченківського Свята зложилися: хорові продукції під диригентурою освітнього організатора А. Горечка. Краса українських строїв та милозвучність народніх пісень приємно вражали нечисленну (через непогоду), але вибрану публику. Святочні промови виголосили д-р Дмитро Марців і Степан Пуравець. До сліз зворушливі були декламації малих дітей: Марти Левицької і Нощі Даниловичівної. На закінчення Свята малі діти при кружку „Рідної Школи“ в Турці н. Стр. відограли картинки з діточих літ Тараса Шевченка. Слід признати голові Кружка п. Евгенії Городиській дбайливе та старанне приготування цієї виставки. — Дня 17. травня ц. р заходом жіночої секції при філії „Просвіти“ в Турці н. Стр відбулося Свято Матери. Завдяки гарній погоді саля була переповнена. З програми цього Свята заслуговують на увагу: довший змістовий реферат дир. нар. школи п. Прокопа Шеремети, деклямація 4-літнього міщ. хлопчика Мирона Писанчина п. з. „Слово української дитини“, а вкінці бадьора й захоплююча промова п. Софії Левицької, голови жіночої секції. Не можна поминути і хорових точок, які випали зовсім вдоволяючо, не зважаючи на зменшене дещо число співачок і співаків. " "

——o——

Виказ жертв

на будову шпиталю ім. Митр. Андрея.

Виказ 24.

Зложили: 586 зол. Дек. Бурштин; 557 дек. Бережани; 500 зол. тов. Дністер; 250 зол. Союз Українських Купців Львів; 207 зол. дек. Войнилів; по 200 зол. Мар. Тов. Пань Львів і дек. Микулинці; 184 зол. збірка М. Гавришка; 142 зол. дек. Щирець; 126 зол. дек. Теребовля; по 100 зол. тов. Вакац. Осель і пар. ур. Полтва; по 58 зол. пар. ур. Крушельниця, Гребенів і Українська Щадниця Перемишль; 70 зол. дек. Стрий; 60 зол. церква Жовтанці; по 50 зол. Пов. Союз Кооп. Щирець, М. Водинець Загірочко, пар. ур. Поморяни, о. Т. Чорний Соколів і Літ. Драм. Гурт III. держ. дів. семин. Львів і Ячин; 40 зол. дек. Яблонів; по 31 зол. Рогатин гімназія і пар. ур. Вербів; 29 зол. пар. ур. Корчин; по 25 зол. пар. ур. Грималів і Незнанів; 21 зол. пар. Гаї Старобо ; по 20 зол. пар. Дубравка, Заньків, Дідилів, Кооп. „Згода“ Біле і Г. Оришин Львів; 17 зол. пар. ур. Збараж; по 15 зол. пар. Мшана і Лешки Дол.; по 14 зол. о. В. Кедринський Підлипці, пар. Левандівка і о. Сивенький Снятин; 13 зол. пар. ур. Мшана; по 12 зол. пар. ур. Волнів, Мшана і Кальне Ростічки; по 10 зол. М. Нагірняк Желдець, о. П. Чавс Крукеничі, В. К. Львів, Тома Водяний, О. Янович Борщів, Кооп. Сукель Болехів, о. М. Щуровський, пар. ур. Сороки і Кооп. Молотів; 8 зол. пар. Одесичі; по 7 зол. пар. ур. Сороки, Ляшки і Заруде; по 5 зол. пар. ур. Голгочі і Фірлеївка; по 4 зол. пар. Явче і Кооп. Єдність; по 3 зол. пар. Бібщани, Деревляни, Соколівка, Дітківці, Барилів, о. Попрецький Біліна, Ігн. Перс. і Анс. Пасічник Америка, о. Фіалович Швейків; по 2 зол. пар. Девятники, Бубнище, Голосковичі, Оравчик, Миколаїв, Підярків, Куропатники, Рожнів, Завалів, Д. Данилюк Ополе і пар. Миколаїв; по 1 зол. пар. Ляшки Дол., Домажир, Городиславичі, Гошів, Розвадів, Ляшки Дол., Бердоги, Мужилів і М. Кисіль Раковець; 100 ам. долярів Обєднання Українських Орг. Америка; 10 дол. ам. Союз Українок Детройт.

——o——

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 20. травня 1931 р.: масло експортове і десерове пріма 4·50 зол. за кільо; молоко 23—25 сот.; літра сметани 1·40 зол.; копа яєць 4·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 22. травня, година 7·30 веч. „Травіята“.

Субота, 23. травня, година 7·00 веч. на грищі „Сокола-Матежи“ на Личакові опера „Аїда“, а на випадок непогоди в год. 7·30 веч. в театрі „Від казки до казки“, балет Недбали.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Щодня „Гальо! Радіо Шікаго“, песа Норта.

Малий Міський Театр:

Пятниця, 22. травня, година 7·30 веч. „Любов“ Жеральдія.

Субота, 23. травня, година 7·30 веч. „І що з таким робити“, комедія Декрея.

Цирк Станевських на площі Бема

дає щодня вистави в год. 8·20 веч., а у вівтірки, середи, суботи та неділі також пополудневі вистави в годині 4-ій.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра“ (Власта Буріян, Анні Ондра).

КАСІНО: „Роскоші гостинности“ (Бастер Кітон), „Портієри готелю „Атлянтик“ (комедія).

КОЛЬОСЕИ: „Один із 36-х“ (відновлення).

ЛЕВ: Звукова фільма „Спір за сержанта Грішу“ (на осн. Цвайга).

МАРУСЕНЬКА: Звукова й говорена фільма з Гарольдом Льойдом „Гарі, тримайся!“

ОАЗА: Студент зі Стокгольму“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Біла Тялю“.

ПАН: Звукова фільма „Месаліна“.

ПАСАЖ: „Його найліпший друг“ (Гарі Піль) і додатки.

ПРОМІНЬ: „Князь Орлов“.

ФАТАМОРГАНА: „Дика орхідея“ (Грета Ґарбо).

ХИМЕРА: „Завдаток на щастя“ і звуковий додаток.

СТИЛЕВЕ: „Мадярська рапсодія“.

УТІХА: „Чортівський репортер“ (Еді Польо), „Парада жовнірчиків“.

Програма радіо.

Пятниця 22. травня 1931.

Кенігсберг (217,1) 19·30 „Трубадур“ оп. Вердія, 0·30—1·30 Концерт Р. Штравса. **Ляйпціг** (259,3) 20·25 „Цезар і Галилеєць“ др. Ібсена. **Братислава** (278,8) 17·30 Мадярська авд. **Бресляв** (325) 19·45 Вагнерівська година. **Штутгарт** (360,1) 19·45 Нар. пісня (спів і форт.). **Гамбург** (372,2) 20·00 Брамсів вечір. **Букарешт** (350,5) 20·00 „Селянська дочка“ оп. Кавделі. **Берлін** (419) 17·25, 21·15 Концерт. **Стокгольм** (435,4) 19·30 Концерт. **Рим** (441,2) 17·00, 20·55 Концерт. **Гельсінгфорс** (453,2) Ірма Нісінен (спів), 18·40 Ганес Летонен (спів), 19·30 Концерт. **Лянгенберг** (472,4) 20·30 „Заламейський суддя“ Кальдерона. **Прага** (486,2) 22·20 Сучасна музика. **Мілано** (500,8) 21·00 Концерт. **Брюселя** (508,5) 21·00 Кам. концерт. **Відень** (516,4) 20·10 Веселий вечір, 20·50 Квартет. **Мінхен** (532,9) 21·00 „Король Едип“ трансм. з Одеону (орат. Ґ. Стравінського). **Будапешт** (550,5) 17·25 Хор, 18·30 Орхестра, 19·40 Легка музика. **Харків** (937,5) 15·00, 20·30, Концерт. **Ленінград** (1000) 14·00 Концерт для дітей, 15·00 Етногр. концерт, 16·30 Попол. концерт, 18·00 Опера. **Москва** (1481) 12·00, 15·00, 18·10, 21·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 21·00 „Біла жінка“ оп. Боальдіе.

Субота 23. травня 1931.

Мор. Острава (263,4) 23·00 Пісні, танці й комедія. **Братислава** (278.8) 20·05 Вокальний рецітал Добр. Сімановоі. **Штутгарт** (360,1) 20·15 „Жінка в багряниці“, оп. Ґільберта. **Гамбург** (372,2) 20·00 Офенбахів вечір. **Букарешт** (394,2) 16·00, 17·15 Охр. Сібесеана, 20·00 Віденська музика, 21·15 Танкова музика. **Шв. Берно** (403,8) 15·30 Нар. музика (гарм.), 20·00 Пісні, обой і фортепян. **Берлін** (419) 18·30 Пісні Риш. Трунка, 19·30 Весела програма. **Стокгольм** (435,4) 18·00 Бескійські мельодії. **Рим** (441,2) 20·40 „Турандот“, оп. Пучіні. **Гельсінгфорс** (453,2) 17·30 Хор. **Прага** (486,2) 16·30 Концерт. **Брюселя** (508,5) 21·00 „Люїза“ (фрагм.), оп. Шарпентіє. **Рига** (524,5) 17·00 „Свято латвійської пісні й культури (англ. відч.), 19·03 Музика й попул. пісні. **Мінхен** (532,9) 20·10 Оперетка. **Будапешт** (550,5) 19·30 „Кавалерія Рустікана“, оп. Масканія, „Паяци“, оп. Леонкаваля. **Харків** (937,5) 15·00, 20·00, 20·30 Концерт, 17·30 Опера. **Ленінград** (1000) 15·00, 16·30 Концерт, 18·30 Муз.-літер. вечір. **Ослью** (1071,4) 18·15 Нар. музика. **Москва** (1304,3) 12·00, 18·10, 20·00 Концерт. **Льондон** (1554,4) 20·30 „Княжна чардаша“ оп. Кальмана, 23·00 „Фоллі ту бі вайз“ (ревія). **Париж** (1724,1) 21·45 Форт. рецітал.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 22. травня 1931.

12·10, 15·20, 16·10, 19·25, 19·55 Ґрамофон. 15·00 Господарський комунікат. 15·50 Фр. лекція. 16·30 Авдиція для хорих. 17·15 „Долина Пруту, Черемоша, Дністра та Опора, як здоровна стація“. 18·45 Всячина. 19·10 „Коли жінка вбиває“ (фейлетон). 19·40 Пресово-радіовий денник. 20·15 Концерт.

Субота 24. травня 1931.

12·10 Шкільна авдиція львівської шкільної кураторії („Цвіт папороти“). 12·45, 15·20, 19·55 Ґрамофон. 14·30 Скринька для наймолодших. 14·40 Шаховий куток. 15·00 Господарський комунікат. 15·40 Інформації в мельдункових і анкетових справах. 15·59, 16·40 Відчит. 17.00 Богослуження з Ченстохови. 18·00 Авдиція для молоді. 18·30 Музично-літературна авдиція. 19·00 Всячина. 19·20 Літературна авдиція Генрика Збежховського. 19·40 Пресово-радіовий денник. 20·30 Концерт. 22·00 „На овиді“. 22·15 Шопенівський вечір. 22·35 Балачка „Авто“. 22·50 Музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

20-літній Зїзд Товаришів, *що зложили іспит зрілости в українській ґімназії в Перемишлі 1911 р. відбудеться дня 25. травня ц. р. в Перемишлі. Збірка в год. 8-ій в Катедральній церкві.* — **Д-р Дашкевич Роман, Костик Олександер.** 3—4

Ширіть наш часопис!

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Стрий:

22. V. „Лялька“.
23. V. „Життя Парижа“.
24. V. Чесна Сузанна.

25 V переїзд театральної дружини до Дрогобича на кілька вистав. Адміністрацію театру веде І. Волощук.

З прив. коед. ґімназії „Рідної Школи“ з правом прилюдности в Золочеві. Вступні іспити до кляс II.—VIII. відбудуться дня 29. червня, до I. кляси 30 червня ц. р. в 8. год рано. Подання вносити до дня 15. червня. З днем 1. червня відкриється приготовний курс до I. кляси, якщо зголоситься відповідна скількість кандидатів. — **Управа.**
2049 3—3

На Рідну Школу зложили ВП.: Т-во „Достава“ 200 зол.; Д-р Ю. А. в Устриках 50 зол. замість побажань о. М. Жарському з нагоди 50-ліття священства; Союз Українок — Борислав 20 зол. з доходу зі Свята Матери. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку **Головна Управа.** 2069

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЯРЕМЧЕ. ПАНСІОН „РАЙ“ (у власній управі) гарно положений, поручає комфортові покої (водопроводи, постійна горяча та зимна вода, анґлійські кльозети, лазнички лише для гостей). Добірна кухня, на бажання дієтетична, під фаховим проводом п. Обжутової. Помірковані ціни. 1990 2—6

МІШКИ на постіль, пудла на капелюхи, подорожні ремінці поручає, виробляє найдешевше робітня Барера, Пасаж Гавсмана. 2028 2—2

КОНЦИПІЄНТА рутинованого, обізнаного з провінціональною практикою, солідного, здібного самостійно вести канцелярію — прийме зараз адвокат Д-р Булак у Сколім. Подати умови. Неприняті оферти без відповіди. 2047 3—3

КРИНИЦЯ. Повідомляю, що відчинені пансіони „Зніч“ (ul. Jasna) комфорт повний та „Владислава“ (Aleja Lipowa) скромніший, які вестиму і в цьому сезоні. — Кухня смашна та здорова. Кімнати сонішні. В травні ча червні ціна від 7 зол. — **Софія Яблонська**
2056 2—2

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

ЖІНКА, що розуміється на веденню хатнього і огородового господарства, пошукує місця у вдівця. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Роботяща“. 2068 1—3

ВОРОХТА — Пансіон „Черешина“ поручає сонішні кімнати враз з цілим утриманням. Ціни помірковані. 2066 1—3

Присилайте передплату!

СТАРШИЙ священик, вдовець, глядає від зараз до ведення малого сільського господарства, солідної, здорової і в середніх літах вдови по священику, незалежної. Умови: утримання і початково скромний місячний гонорар. — Відповіді до Адміністрації „Діла“ під „Повіт самбірський 45“. 2070

ДО СИТКІВКИ париські пліси, декатиза Коздовська, Академічна 22, I. пов. Контора: Льва Сапіги 28. 2058 2—3

НЕ ЖУРИСЬ ДІВЧИНО! — МАНДЛЬ направить за **1 зол.** брошку і кульчик, перстенець — відновить аж дивно! вул. Коперника 14 напроти кіна. 2067

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ

поручає слідуючі свої видавництва:

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.

Адреса всіх видавництв така:

BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.

В переписці треба зазначувати:

Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490). Почтове конто у Берліні: **Berlin, N-c 3.111.** 77—?

Найдешевші книжки!

МИХАЙЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА

Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. ІІ. і ІІІ. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки.

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Можна дістати в Адм. „Діла“ Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. — З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.